

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN SEÇMELİ DERS OLARAK İŞLENMESİNİN ÖĞRENCİLER GÖZÜYLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Oğuzhan DALKIRAN¹ Fehmi TUNCEL²

Geliş Tarihi: 10.07.2006
Kabul Tarihi: 08.01.2007

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ortaöğretimde beden eğitimi dersinin seçmeli olarak işlenmesinin öğrenciler üzerindeki etkisini belirlemektir. Araştırmaya Ankara il merkezinde eğitim öğretim veren 6 ortaöğretim kurumundan toplam 417 öğrenci (224 erkek, 193 kız) katılmıştır. Öğrencilere ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi dersinin seçmeli olmasıyla ilgili hazırlanan görüş anketi uygulanmıştır. Anketten elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumlanmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

Araştırma sonucunda, beden eğitimi dersinin sağlıklı olmayı, fiziksel gelişimi sağlamayı, düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmayı sağladığı, özellikle üniversite sınavına hazırlanma aşamasında zihinsel yorgunluğu azaltmada, kaygı ve stresi azaltmada, huzurlu ve gevşemiş hissetmede büyük öneme sahip olduğu dolayısıyla programda yer alması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Ortaöğretim, Seçmeli Ders, Beden Eğitimi Dersi.

EVALUATION OF PHYSICAL EDUCATION LESSONS AS ELECTIVE COURSES IN SECONDARY EDUCATION SCHOOLS BY STUDENTS

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine the evaluation of physical education lessons as elective courses in secondary education schools by students. Totally 417 students (224 boys, 193 girls) from 6 high schools in Ankara participated in this research. The measurement tool about physical education lessons as elective courses in secondary education schools was given to the students. The data obtained from the scales have been explained and interpreted with numbers and percentages. Alpha level of 0,05 was set for Statistical significance for all analyzes.

Based on the results of this investigation, it can be seen that, physical education is very important in fitness and physical development, in acquiring the habit of making sports regularly and moreover it is very important in decreasing stress and anxiety and feeling ease and relax in the pace of preparation to university exams. So, it must take a part in the curriculum.

Key Words: Physical Education and Sport, Secondary Education, Elective Course, Physical Education Lesson.

GİRİŞ

Beden eğitimi dersinin toplum olarak spor yapma alışkanlığını kazanmamızda ve sporu bir hayat felsefesi olarak benimsememizde, ülke sporunda başarıyı yakalamamızda, hayattan zevk alan, mutlu, huzurlu, sorumluluk sahibi, kendine güven duygusunu kazanmış ve sosyal statüye sahip bireyler, dolayısıyla bir toplum yetiştirebilmemizde büyük bir öneme sahip olduğu gerçeği göz ardı edilemez.

Beden eğitimi dersleri ülkemizde, ilköğretim okulları programında zorunlu ders olarak yer almakta, birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda dersler sınıf öğretmenleri tarafından, üst sınıflarda ise branş öğretmenleri tarafından işlenmektedir. 2006/2007 öğretim yılından itibaren ilköğretim programında ise ilk üç sınıf dışında ders saati bir saate indirilmiştir. Ek olarak iki saat seçmeli spor etkinlikleri dersine yer verilmiştir. Ortaöğretim kurumlarında ise Talim ve Terbiye Kurulunun

¹ Ankara Orhan Eren İlköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmeni

² Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

19.08.1998 tarih ve 174 sayılı kararıyla hazırlık ve 1. sınıflarda zorunlu, ikinci ve üçüncü sınıflarda seçmeli ders olarak programda yer almaktadır. Yeni uygulamayla süresi dört yıla çıkarılan ortaöğretim kurumlarının programında da yine beden eğitimi dersi birinci sınıflarda zorunlu, diğer sınıflarda seçmeli ders olarak yer almaktadır. Okullardaki seçmeli dersler dönem başlarında yapılan kurullar tarafından belirlenmektedir. Yalnızca adı seçmeli olan derslerin okullardaki uygulanış biçimi dikkat çekicidir.

Eğitimden beklenen, bireylerin gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak en üst düzeyde geliştirilmesine yardım etmektir. Bireyleri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek çağdaş eğitimin temel ilkelerindendir (1). Görüldüğü gibi sadece fikir eğitiminden sorumlu bir öğretim ve eğitim sistemi artık geçerli değildir. Çünkü insan sadece beyinden ibaret değildir, onun en az öteki kadar eğitime gereksinimi olan bir vücudu ve ruhsal durumu vardır (2). Kaldı ki, bedensel gelişmenin, bütün eğitim faaliyetleri içinde ancak beden eğitimi ve spor programlarıyla mümkün olması, beden eğitimi ve sporun eğitim açısından değerini ortaya koymaktadır (3). Sağlıklı, fiziksel olarak aktif olan öğrencinin başarılı, uyanık ve akademik motivasyonunun fazla olması daha olasıdır. Çocukların büyüme ve ergenlik çağlarında yaptıkları fiziksel aktivite, sosyal ve duygusal yeteneklerin olumlu gelişimini arttırmaktadır. Gelişmiş ülkelerin okullarındaki beden eğitimi programlarının temelini, fiziksel yeteneğin ve fiziksel uygunluğun gelişimi ile yaşam boyu sağlıklı yaşam tarzı kavramını anlamak oluşturur (4).

Eğitim konusunda ilk farklı fikirler üreten filozoflardan sayılan ilk çağ Yunan düşünürlerinden Eflatun, eğitimi tanımlar ve açıklarken, özetle, 'beden ve ruha elverişli olduğu mükemmelliği kazandırmak', başka bir ifadeyle 'insanda beden ve ruh güzelliğini gerçekleştirmektir' demektedir. 16. yüzyılda Montaigne de, beden ve ruh bütünlüğünden hareketle eğitimdeki amacın tek yönlü bireyler yetiştirmek olmayıp, bireylerin tüm yönleriyle uyumlu olarak geliştirilmesinin gerekli olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, 18. ve 19. yüzyıllarda yaşamış olan ünlü Alman filozof ve eğitimcisi Herbart da, 'öğretimin eğitsel olması gerekir, sadece bilen insan tehlikelidir' demek suretiyle yine aynı bütünlüğün önemini, zorunluluğunu anlatmak istemiştir (5). 17. ve 18. yüzyıllarda 'J. Locke (1632-1704), J.J. Rousseu (1712-1778), J.C. Gutsmuths (1759-1839) ve J.H. Pestalozzi (1746-1827) gibi eğitimciler öğretim sürecinin geleneksel, dinsel metinler okuyup yazma, ezberleme ve biraz da hesap öğrenmekten çıkarılıp sosyal bilgiler, tabiat bilgileri, beden eğitimi hatta iş derslerinin okul programlarına alınmasını savunmuşlardır' (6). Böylece ünlü düşünür ve eğitimcilerin birleştiği ortak nokta, insanda bedensel yapı ile zihinsel ve duygusal yapı arasındaki uyum, bunun insan için taşıdığı önem olmuştur.

Özellikle son on yıllık dönem içinde eğitim sistemimizin iki sınav aşamasına bağlanması, tüm ders içi ve ders dışı etkinliklerin, bu iki sınava göre ayarlanmasına neden olmuştur. Bu sınavlardan birisi Liselere Giriş Sınavı (LGS), yeni ismi ile OKS (Ortaöğretim Kurumlarına Giriş Sınavı) diğeri de Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin düzenlediği Üniversitelere Giriş Sınavıdır. Bu uygulamada, çocuktaki duygusal gelişimde, onun yaratıcılığında, sosyalleşmesinde, ayrıca beden-zihin işbirliğinin sağlanmasında çok önemli yeri olan resim, müzik ve beden eğitimi gibi dersler gereksiz ve yararsız dersler haline gelmiştir. Eğitimde, sadece zihinsel ağırlıklı, kuramsal bilgiye dayalı bir uygulama ön plana çıkmış, eğitimin bedensel ve duygusal boyutu silinmiştir. Dolayısıyla bu sistemin sağlıklı, yaratıcı bireyler, yurttaşlar yetiştirmesi de mümkün değildir (6). Öğrencinin bir üst sınıfa geçmesiyle ya da yaşama atılmasıyla unutulmuş korkunç genişlikteki bilgi göz önünde bulundurulursa, eğitimin fonksiyonu açısından öğrencinin beden sağlığı ile ilgili yaşam boyunca kullanacağı alışkanlık niteliğindeki davranışları ayrı bir önem taşır. Nichols (1986), araştırmalarında, çocukların grup işbirliği, liderlik, arkadaşlık, yardımlaşma, paylaşma ve grup problemlerini çözme becerilerinin beden eğitimi derslerinde oluştuğunu, etkinliklere çocukların katılımlarının yetişkinlikteki girişkenliklerinde çok önemli bir faktör olduğunu belirtmiştir (6).

Uluslararası Spor Bilimleri ve Beden Eğitimi Konseyinin ve diğer uluslararası ve bölgesel kuruluşların desteği ile dünya genelinde uygulanan 'Okullardaki Beden Eğitimi Programlarının Durumu ve Konumu' konulu anket, beden eğitimi programlarının savunmaya dayalı bir konuma itildiğini, beden eğitimi derslerine ayrılan zamanın azaltılmasından, bütçe kısıtlamalarından, düşük akademik statüden ve mercilerce yeterli değer verilmemesinden dolayı büyük sıkıntıların olduğunu doğrulamıştır. Anket şu sonuçları ortaya çıkarmıştır (7):

- Tüm ilgili kurum ve kuruluşların daha fazla ve hareket odaklı katılımının gerekli olduğu;
- UNESCO'nun 'beden eğitiminin temel bir insan hakkı olduğu ilkesini destekleyen beyanına uygun olarak' tüm ilgililerin ortak uluslararası girişimlerde bulunmasının önemi.

Tüm bunlar göz önüne alınarak, beden eğitimi mesleğinin (8),

- Küresel ölçekte her çocuk/genç için nitelikli beden eğitimine erişimin temel insan haklarından biri olduğunu savunarak,
- Okullarda nitelikli beden eğitimi müfredatları için küresel meslek standartları oluşturarak,
- Küresel meslek standartlarının ulusal meslek örgütlerince benimsenmesini ve hayata geçirilmesini yaygınlaştırarak,

Küresel ölçekte tüm çocuklar/gençler için nitelikli beden eğitimi müfredatları uygulanmasını gerçekleştirmek sorumluluğunu almasına karar verilmiştir.

DALKIRAN, O., TUNCEL, F., "Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Dersinin Seçmeli Ders Olarak İşlenmesinin Öğrenciler Gözüyle Değerlendirilmesi"

Beden eğitimi ve spor etkinlikleri sınava hazırlanma döneminde kaygıyı azaltması ve öğrenmede etkinliği arttırması bakımından önemli bir yere sahiptir. Günde 10–20 dakika düzenli egzersiz yapmanın sınavlara hazırlanan bir gence sağlayacağı yararlarından birisi kaygıyı azaltması diğeri de öğrenmede etkinliği arttırmasıdır (9). Yapılan bir araştırmada (Baily, 1976), (10), okul süresinin üçte birini beden eğitimine ayıran grubun, kontrol grubuna göre daha olumlu sonuçlar verdiği saptanmıştır. Bu öğrencilerin akademik başarılarının yanında, daha az stresli, daha bağımsız, daha iyi sosyal becerilere sahip ve yaşlılarından daha olgun olduğu görülmüştür. Bunlardan orta öğretime devam edenlerin daha sağlıklı, kuvvetli, keskin zekâlı, daha mutlu, okul hakkında daha iyi tavırlara sahip, daha az disiplin problemlili oldukları, yani, okula daha kolay uyum sağladıkları ve stresten daha az etkilendikleri görülmüştür. Bu çalışmaların sonuçları, beden eğitiminin, öğrenme üzerinde olumlu bir etkisinin olduğunu ve bu dersin okul programlarında önemle yer alması gerektiğini göstermektedir.

Buradan hareketle bu çalışmanın amacı; ortaöğretim kurumlarında yedi yıldır uygulanan programda, beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak yer almasının olumlu ve olumsuz yönlerini tespit etmek, programla birebir etkileşim içerisinde olan öğrencilerin beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak programda yer alması ile ilgili görüşlerini öğrenmek ve dersle ilgili farklı bakış açılarını belirlemektir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Evren ve Örneklem:

Araştırmanın evrenini Ankara'daki ortaöğretim kurumları son sınıflarında (11.sınıf) öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise 2004–2005 öğretim yılında evreni temsil edeceği düşünülen Ankara ilinde, toplam 6 ortaöğretim kurumunda öğrenim gören 417 (224 erkek,193 kız) son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Teknikleri:

Veri toplama aracı olarak uygulanan görüş anketi, beden eğitimi ve istatistik alanlarında uzmanların görüşleri alınarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin ön uygulaması, 57 ortaöğretim son sınıf öğrencisine uygulanarak geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Anketin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .84 bulunmuştur. Bu sonuç ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Verilerin Çözümlemesi:

Anketten elde edilen veriler SPSS 12.0 (The Statistical Package for The Social Sciences) paket programıyla çözümlenmiştir. Verilerin frekans ve yüzde dağılımları hesaplanarak tablolaştırılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise, 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1: Araştırma Grubunun Kişisel Özellikleri

DEĞİŞKEN	DÜZEY	f	%
CİNSİYET	Erkek	224	53,7
	Kız	193	46,3
	Toplam	417	100
YAŞ	16 yaş	53	12,7
	17 yaş	251	60,2
	18 yaş	111	26,6
	19 yaş	2	0,5
	Toplam	417	100

Tablo 2: Araştırma Grubunun Beden Eğitimi Dersi Hakkında Görüşleri*

NO	ANKET SORULARI	n	\bar{x}	DERECELER				
				Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Biraz katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Beden eğitimi dersleri, genel bilgi derslerinin yarattığı zihinsel yorgunluğu azaltmada yardımcı olur.	417	3,79	8,9	9,4	16,3	24,5	41
2	Sınavlara hazırlanma dönemimde beden eğitimi dersi zaman kaybıdır	417	3,19	22,5	12,0	16,8	21,3	27,3
3	Beden eğitimi dersinin, fiziksel gelişimi sağlamada ve sağlıklı bir bünyeye sahip olmada önemli rolü vardır	417	3,62	10,1	11,8	17,5	27,1	33,6
4	Beden eğitimi dersine ayrılan haftalık zaman dilimi yetersizdir	417	3,17	22,5	18,5	11,7	13,7	33,6
5	Beden eğitimi ve spor etkinlikleri yapılarak ergenlik çağıının gereği oluşabilecek olumsuz davranışlardan (kötü alışkanlıklar, olumsuz ilişkiler vb) daha az etkilenilir	417	3,45	13,4	11,5	21,8	22,8	30,5
6	Beden eğitimi dersi öğretim programı hazırlanırken görüş sahibi olmak isterim	417	3,68	8,2	9,8	20,8	28,3	32,9
7	Beden eğitimi dersleri uygun alanlarda ve malzemelerle yapılırsa daha fazla ilgimi çeker	417	3,93	7,2	7,7	13,9	27,1	44,1
8	Beden eğitimi ve spor etkinlikleri kendime güven duygumu (cesaret, girişimcilik, başarılı olma isteği) geliştirir	417	3,48	10,1	15,1	19,4	27,3	28,1
9	Beden eğitimi ve spor yapmak sınav kaygısını azaltmada yardımcı olur	417	3,34	14,6	11,3	23,7	25,9	24,5
10	Programda her yıl farklı branşların daha uzun zaman dilimleri içerisinde yer almasını isterim	417	3,42	12,5	12,5	22,3	26,1	26,6
11	Yaşam boyu spor yapma felsefesini benimsemede beden eğitimi dersinin önemi büyüktür	417	3,46	12,0	13,2	20,9	25,2	28,8
12	Beden eğitimi ve spor etkinlikleri kendimi huzurlu ve gevşemiş hissetmemi sağlar	417	3,57	8,4	13,9	19,2	29,0	29,5
13	Üniversite sınavına hazırlandığım dönemlerde beden eğitimi dersi yerine başka bir ders almak başarıımı arttıracaktır	417	2,60	32,1	19,9	14,9	11,5	21,6
24	Beden eğitimi dersi eğitimin her aşamasında zorunlu olarak yer almalıdır	417	3,31	14,4	18,5	19,7	16,5	30,9

*Verilerin yorumlanmasında dereceleme ölçeklerinin eşit aralıkları belirlenmiş ve sorular ortalamasının uygun düştüğü aralığa göre açıklanmıştır.

1,00–1,80= Kesinlikle katılmıyorum

1,81–2,60= Katılmıyorum

2,61–3,40= Biraz katılıyorum

3,41–4,20= Katılıyorum

4,21–5,00= Tamamen katılıyorum

TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğrenciler, 'beden eğitimi dersinin, genel bilgi derslerinin yarattığı zihinsel yorgunluğu azaltmada önemli rolü olduğu' görüşünü yoğun olarak (%82) belirtmişlerdir. Gökmen (11), konuyla ilgili yapmış olduğu benzer bir araştırmada, kültür derslerinin yarattığı zihin yorgunluğunun giderilmesinde spor etkinliklerinin önemli bir yer tuttuğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla yoğun bir sınav temposunda olan ortaöğretim gençliğinin boş zamanlarını beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle değerlendirmeleri, gerek enerjinin boşaltılması, gerekse zihinsel yorgunluğun giderilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Spor yapmanın insan organizmasının iki sistemi üzerinde olumlu etkilerinin olduğu kesinlik kazanmıştır. Bunlar, kalp-damar sistemi ve kas-kemik (hareket) sistemidir. Bunun yanı sıra beden eğitiminin hormonlar ve iç organlar

DALKIRAN, O., TUNCEL, F., "Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Dersinin Seçmeli Ders Olarak İşlenmesinin Öğrenciler Gözüyle Değerlendirilmesi"

üzerinde de olumlu etkilerini kanıtlayan çok sayıda araştırmacının bulunduğu belirtilmektedir (12). Öğrenciler, 'beden eğitimi dersinin fiziksel, zihinsel ve duygusal yönden olumlu katkı sağladığı' görüşündedir. Farklı cinsiyetteki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri üzerine yapılan benzer bir araştırmada, beden eğitimi dersi ile geliştirilen fiziksel görünüme ilişkin amaçların ortaöğretim öğrencileri için oldukça önemli olduğu tespit edilmiştir (13).

Beden eğitimi derslerinin fiziksel gelişimi sağlamada ve sağlıklı bir bünyeye sahip olmadaki rolü ile ilgili ve beden eğitimi ve spor etkinliklerinin huzurlu ve gevşemiş hissetmeyi sağlamadaki rolü ile ilgili öğrenci görüşlerinin olumlu yöndeki yoğunluğu dikkat çekicidir.

Ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin programda seçmeli olarak işlenmesinde yaşanan aksaklıklar vardır. Öğrenciler de ankette bu konu ile ilgili tepkilerini belirtmişlerdir. Okul idaresinin kararına göre beden eğitimi dersini tercih etmede veya etmemede öğrencilere seçme hakkı verilmemektedir. Bu da öğrencilerin bu dersi sevse de sevmese de tepki göstermesine yol açmaktadır. Öğrenciler ankete ekledikleri görüşlerinde, 'beden eğitimi dersinin seçmeli olmasını istemediklerini' veya 'beden eğitimi dersini seçmek istemedikleri halde bu dersi almak zorunda kaldıklarını' belirtmişlerdir. 'Beden eğitimi dersi seçiminin okul idaresi ile ilgili değil öğrenci iradesi ile ilgili olması gerektiğini, okullarda beden eğitimi ve spor etkinlikleri sayesinde şiddetin engellenebileceğini' dile getirmişlerdir.

Öğrenciler, 'beden eğitimi dersinin, eğitimin her aşamasında zorunlu olarak yer alması gerektiğini' belirtmişlerdir. Bu görüşe paralel olarak belirtilebilecek diğer düşünce ise 'öğrencilerin üniversite sınavına hazırlanma döneminde beden eğitimi dersi yerine başka bir dersin alınmasının başarıyı etkilemeyeceği' görüşüdür.

Ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi dersi ile öğrencilerde kazandırılmak istenen en önemli davranış, öğrencilerin ortaöğretim sonrasındaki yaşantılarında düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmaları olmaktadır (12). 'Öğrencilerin, yaşam boyu spor yapma felsefesini benimsemeye beden eğitimi dersinin önemi büyüktür' görüşünü desteklemeleri (%75) bu düşüncenin geçerliliğini kanıtlamaktadır.

Öğrencilerin, 'beden eğitimi ve spor etkinliklerinde, alan ve malzeme yeterliliğinin derse olan ilgi ve motiveyi arttıracığı' görüşünü destekledikleri (%85) tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin ekledikleri görüşler arasında 'derse olan ilginin mevcut malzeme ve tesis ile şekillendiği' yer almaktadır. Kenyon (14), tarafından yapılan; öğrencileri spora yönlendirme konulu bir çalışmanın sonuçlarına göre, beden eğitimi ve spora yüklenen değerle okullara yüklenen değerler arasında benzerlik ne kadar çoksa sistemli spora katılımın oranı da o kadar yüksektir. Buna göre içinde bulunulan ortamda ne kadar çok tesis ve spor yapma imkânı bulunuyorsa, düzenli spor yapma alışkanlığı da o ölçü de artabilecektir. Bu sonuç öğrencilerin görüşlerini destekler niteliktedir.

Öğrencilerin sınava odaklanmış bir dönemin içinde olmaları, özellikle özel yetenek dersleri üzerindeki görüşlerini etkilemektedir. 'Sınavlara hazırlanma döneminde beden eğitimi dersinin zaman kaybı olduğuna' yönelik görüş oranı %65'tir. Yaka (5), bu konuyla ilgili yaptığı bir araştırmada, gençteki duygusal gelişimde, onun yaratıcılığında, sosyalleşmesinde, ayrıca beden-zihin işbirliğinin sağlanmasında çok önemli yeri olan resim, müzik ve beden eğitimi gibi derslerin gereksiz ve yararsız dersler haline getirilmiş olduğunu belirtmektedir.

Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin kaygı düzeyini azalttığı bilinmektedir. Öğrenciler, 'beden eğitimi ve spor etkinlikleri yaparak yaşadıkları sınav kaygısının azaldığını' (%75) belirtmişlerdir. Birçok öğrencinin sınava hazırlık döneminde veya sınavda kaygı düzeyinin yüksek olması sebebiyle yaşadığı olumsuzluklar düşünüldüğünde beden eğitimi ve spor etkinliklerinin bu dönemdeki önemi daha iyi anlaşılabilir. Yine öğrenciler, 'üniversite sınavına hazırlanma döneminde beden eğitimi dersi yerine başka bir ders almanın başarılarını arttıracığına' yönelik olumsuz cevaplarıyla beden eğitimi dersinin gerekliliğine dikkat çekmişlerdir. Ankete eklenerek belirtilen görüşlerde, öğrenciler sınavlara hazırlık döneminde çok yoğun bir çalışma ve stres içerisinde bulduklarını, bu ortamdan uzaklaşabilmek için özellikle ortaöğretim son sınıf ders programlarında beden eğitimi dersinin yer alması gerektiğini belirtmişlerdir. Yine öğrencilerin sınav döneminde büyük ihtiyaç duydukları kendine güven duygusunu, beden eğitimi ve spor etkinlikleri yaparak geliştirdikleri (%75) tespit edilmiştir.

Sonuç olarak öğrenciler, beden eğitimi dersi ile sağlıklı olma, fiziksel gelişimi sağlama, düzenli spor yapma alışkanlığı kazanma yönünde olumlu görüşlere sahiptirler. Özellikle, çok yoğun stres ve baskının yaşandığı sınav hazırlık döneminde, beden eğitimi dersleri sayesinde yapılan spor etkinliklerinin zihinsel yorgunluğu azaltmada, kaygı ve stresi azaltmada, huzurlu ve gevşemiş hissetmede büyük öneme sahip olduğu, dolayısıyla beden eğitimi dersinin programda yer alması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca sınav hazırlık döneminde beden eğitimi yerine başka bir dersin alınmasıyla da başarının etkilenmeyeceği vurgulanmıştır. Ancak öğrencilerin sınava odaklanmış bir dönemin içinde olmaları, özellikle özel yetenek dersleri üzerindeki görüşlerini etkilediğinden, %27.3 gibi bir oranla beden eğitimi dersinin sınavlara hazırlanma döneminde gereksiz olduğuna dair görüş de belirtilmiştir.

Beden eğitimi derslerinin daha ilgi çekici hale getirilebilmesi için öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda içerik ve etkinlik olarak zenginleştirilmesi gerektiği belirtilerek spora ilgi duymada ailenin önemi vurgulanarak bu konuda ailelerin yaklaşımlarının ve bilgi düzeylerinin yetersizliği belirtilmiştir.

Dünyada birçok ülke beden eğitimi ve spor derslerinin artırılması yoluna gitmiş, sporda başarılı öğrencilere burslar, ödüller vererek teşvik etmişlerdir. Eğitim dönemlerinde gereği gibi ele alınmayan hareket ve beden eğitimi, çocukta ve okul gençliğinde spor bilincini ve alışkanlığını oluşturmamaktadır. Sonuçta, bedensel enerji kapasitesini iyi

kullanamayan, bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden sağlıklı nesiller yetiştirme sorunuyla karşılaşmaktadır. Günümüzde, kendine güven duygusu, sorumluluk, boş zamanları yararlı değerlendirme gibi sosyal becerileri kazandırabilecek ve öğrencileri şiddetten, davranış bozukluklarından, sosyal olmaktan uzaklaştırabilecek özel alan derslerinin ve etkinliklerin göz ardı edilmemesi, aksine işlevselliğinin kazandırılması gereklidir.

KAYNAKLAR

1. Aracı, H., Okullarda Beden Eğitimi, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 1999.
2. Öztürk, F., Toplumsal Boyutlarıyla Spor, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 1998.
3. İmamoğlu, F., "Beden Eğitimi ve Sporun Genel Eğitim İçinde Yeri", Eğitim Dergisi, Cilt 1, Sayı 2, Ankara, 1992.
4. Council of Physical Education for Children, Physical Education is Critical to a Complete Education, A Position Paper from the National Association for Sports and Physical Education, 2004.
5. Yaka, A., "Eğitimde Bütünlük Kavramı Açısından Okullarda Beden Eğitiminin Yeri ve Önemi", I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, MEB Yayınları, İzmir, 1991.
6. Çam, İ., Lise ve Dengi Okullarda Spor Motivasyonu İle Beden Eğitimi Dersi Motivasyonunun Karşılaştırılması, Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, İzmir, 1999.
7. Hardman, K., Marshall, J.J., The World-Wide Survey Of The State and Status of School Physical Education, University of Manchester, 2000.
8. International Council for Health Physical Education, Recreation, Sport and Dance, For a Commitment toward the Delivery of Quality Physical Education to School Children/Youth, Worldwide, 2002.
9. Bozkurt, N., "Üniversite Giriş Sınavı", Çağdaş Eğitim, Sayı; 296, Mart, Ankara, 2003.
10. Sunay, Y., Ankara İlinde Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1995.
11. Gökmen, H., Gençlerin Gelişmelerinde Beden Eğitimi Rolü, Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları VI. Öğretim Toplantısı, TED Yayınları, Ankara, 1988.
12. Sunay, H., Sunay, Y., "Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri ve Gerçekleşme Düzeyi". Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 1, Sayı 4, Ankara, 1996
13. Yıldırım, İ., ve ark., "Farklı Cinsiyetteki Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri", Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Ankara, 1996.
14. Kenyon, G.S., Mc, Pherson., "Becoming Involved in Physical Activity and Sport: A Process of Socialization", Physical Activity Human Growth and Development, New York, London, Academic Press, 1973.